

били изгубили голѣмото си влияние върху балканскитѣ народи и въ врѣме на основанието на българската държава били заети съ усмирението на възстаналитѣ моравски словѣни. Тѣ напълно били замѣстени отъ крѣпкитѣ българи, които, благодарение на обстоятелствата, били по-щастливи отъ всички свои прѣдшественици. Словѣнитѣ, поради раздѣлението на малки области, били негодни държавни организатори; но затова пъкъ тѣ били отличенъ материялъ за една крѣпка и силна държава, само че между тѣхъ нѣмало човѣкъ съ енергия, за да обедини разнитѣ словѣнски части въ едно политически организирано цѣло. Такъвъ многожеланъ и необходимъ човѣкъ се явилъ въ лицето на българския князь Аспарухъ, който слѣдъ като турилъ основата на българската държава, която имала грамадно значение за сждбинитѣ на балканскитѣ народи, съ голѣма енергия започналъ обединението на словѣнскитѣ области, което съ по-голѣма или по-малка интензивность продължили и неговитѣ наслѣдници.

§ 10.

Общ прѣгледъ върху обединението на словѣнскитѣ области.

Историчнитѣ извѣстия за основанието на българската балканска държава и за нейното разпространение и разширение много сж оскѣдни и недостатъчни. Освѣнъ това и тѣзи оскѣдни данни, по нашето мнѣние, не трѣбва да се приематъ съ абсолютна вѣра, защото малцина отъ историцитѣ сж били очевидци на събитията, за които говорятъ, а повечето се извѣстявали и освѣдомявали отъ други лица. При туй не сж изключени и случайтѣ, дѣто византийскитѣ историци, най-главнитѣ извори на българската история, да прѣиначаватъ историчнитѣ факти, под-